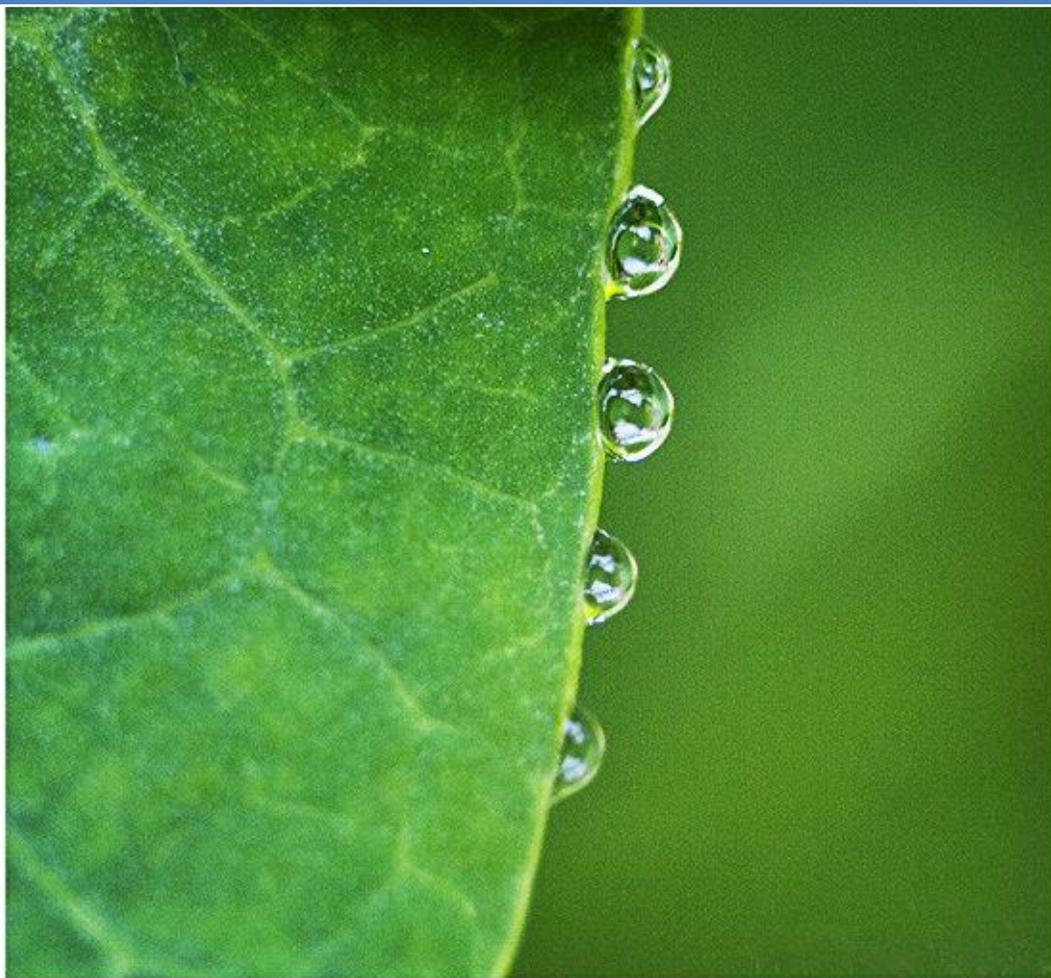

2014.

IZVJEŠTAJ O RADU

AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

SADRŽAJ

IZVJEŠTAJ O RADU NA RJEŠAVANJU UPRAVNIH PREDMETA ZA 2014.GOD.	2
01. IZVJEŠTAJ O RADU SEKTORA ZA ZAŠTITU PRIRODE, MONITORING, ANALIZU I IZVJEŠTAVANJE ZA 2013.god	3
1. IZRADA PROGRAMA MONITORINGA ŽIVOTNE SREDINE I PRAĆENJE NJEGOVE REALIZACIJE	3
2. PRIKAZ REALIZACIJE PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI I ZAKLJUČAKA VLADE.....	3
3. UČEŠĆE I REALIZACIJA PROJEKATA.....	4
02. IZVJEŠTAJ O RADU SEKTORA ZA IZDAVANJE DOZVOLA ZA 2013.god	4
1. UPRAVNI POSTUPAK.....	4
2. TEMATSKI DIO.....	7
03. IZVJEŠTAJ O RADU SEKTORA ZA KOMUNIKACIJU I VOĐENJE INFORMACIONOG SISTEMA ZA 2013.god	8
<i>INFORMACIJA O NAJZNAČAJNIJIM REALIZOVANIM AKTIVNOSTIMA SEKTORA ZA KOMUNIKACIJU I VOĐENJE INFORMACIONOG SISTEMA</i>	
<i>Prikupljanje podataka, izvještavanje, IT podrška, Informacioni system, Baza podataka</i>	
04. IZVJEŠTAJ O RADU ODJELJENJA ZA ZAŠTITU OD JONIZUJUĆEG ZRAČENJA I RADIJACIONU SIGURNOST ZA 2013.god	10
1. INFORMACIJA O NAJVAŽNIJIM AKTIVNOSTIMA.....	10
2. MONITORING RADIOAKTIVNOSTI U ŽIVOTNOJ SREDINI	11
3. IZDATE DOZVOLE	11
4. MEĐUNARODNA SARADNJA.....	12
5. UČEŠĆE U RADNIM GRUPAMA I DAVANJE MIŠLJENJA	14
6. ODBOR ZA SMANJENJE RIZIKA OD KATASTROFA	14
7. OSTALE AKTIVNOSTI	14
05. SLUŽBA ZA OPŠTE, PRAVNE I FINANSIJSKE POSLOVE ZA 2013.god	15
06. IZVJEŠTAJ O RADU ODJELJENJA ZA PRIMJENU I PRAĆENJE ARHUSKE KONVENCIJE - ARHUS CENTAR PODGORICA ZA 2013.god	17
1. PRISTUP INFORMACIJAMA O ŽIVOTNOJ SREDINI.....	17
2. UČEŠĆE JAVNOSTI U ODLUČIVANJU.....	17
3. KONFERENCIJE, OKRUGLI STOLOVI I SASTANCI.....	17
4. MEĐUNARODNA SARADNJA.....	18
5. ZELENA ZVIJEZDA	18
07. IZVJEŠTAJ O RADU ODJELJENJA ZA HEMIKA LIJE ZA 2013.god	18
IZDATE DOZVOLE	18
OSTALE AKTIVNOSTI.....	19

IZVJEŠTAJ O RADU NA RJEŠAVANJU UPRAVNIH PREDMETA ZA 2014.GOD

Agencija za zaštitu životne sredine je u periodu od 01.01.2014. do 31.12.2014.godine, rješavajući prvostepene upravne postupke, primila ukupno 1608 zahtjeva, od kojih je riješeno 1581 u propisanom roku a 6 predmeta po isteku propisanog roka, dok je ostalo neriješeno 27 predmeta, od kojih za 26 nije istekao rok za rješavanje, dok je za 1 predmet istekao rok za rješavanje. U 2015.godinu je prenijeto ukupno 27 predmeta.

Protiv rješenja izjavljeno je 10 žalbi od kojih su u 7 potvrđena prvostepena rješenja, 1 prvostepeno rješenje je poništeno, dok su dvije žalbe povučene.

Po službenoj dužnosti riješeno je ukupno 29 predmeta. Svi predmeti su riješeni u zakonskom roku, neriješenih predmeta nema. U ovim predmetima nije bilo žalbi.

Shodno odredbama člana 165 ZUP-a ovaj organ je izdao 97 uvjerenja. Na sve zahtjeve je riješeno pozitivno, te žalbi nije bilo.

Cijenimo da je ovaj organ postigao visok stepen riješenih predmeta jer broj neriješenih predmeta kojima nije istekao zakonski rok za rješavanje iznosi 26, a samo 1 predmetu je istekao zakonski rok za rješavanje.

IZVJEŠTAJ O RADU

SEKTORA ZA ZAŠTITU PRIRODE, MONITORING, ANALIZU I IZVJEŠTAVANJE

1. IZRADA PROGRAMA MONITORINGA ŽIVOTNE SREDINE I PRAĆENJE NJEGOVE REALIZACIJE

Shodno Zakonu o životnoj sredini („Sl. list Crne Gore“, br. 48/08, član 32.) Agencija za zaštitu životne sredine predlaže Vladi Crne Gore Program monitoringa životne sredine na godišnjem nivou i obezbjeđuje njegovo sprovođenje (član 34.). U kontekstu navedenih obaveza, Agencija je Vladi Crne Gore predložila Program monitoringa životne sredine u Crnoj Gori za 2015. godinu. Monitoring kvaliteta vazduha sprovodi Centar za ekotoksikološka ispitivanja Crne Gore d.o.o. (u skladu sa Uredbom o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Agencije za zaštitu životne sredine „Sl. list Crne Gore“, br. 62/11).

Programom monitoringa životne sredine Crne Gore za 2015. godinu definisane su lokacije, parametri i učestalost praćenja stanja za sledeće segmente životne sredine: **vazduh, morski ekosistem, zemljište, biodiverzitet, buka i radioaktivnost**. Zakon o zaštiti prirode („Sl. list Crne Gore“, br. 51/08 od 22.08.2008, 21/09 od 20.03.2009, 40/11 od 08.08.2011, 62/13 od 31.12.2013) nalaže brojne obaveze i nadležnosti kao što su:

- Izdavanje stručnih mišljenja u okviru definisanja mjera i uslova zaštite prirode,
- Izdavanje stručnih mišljenja u okviru procesa davanja odobrenja za radnje i aktivnosti u zaštićenim prirodnim dobrima,
- Izdavanje stručnih mišljenja u procesu izdavanja dozvola za korišćenje, sakupljanje i promet zaštićenih i nezaštićenih komercijalnih vrsta,
- Izrada Studija zaštite u procesu proglašenja zaštićenih prirodnih dobara,
- Realizacija praćenja stanja biodiverziteta itd.

2. PRIKAZ REALIZACIJE PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI I ZAKLJUČAKA VLADE

- Izrađen i usvojen prvi Izvještaj o stanju životne sredine u Crnoj Gori na bazi indikatora,
- Pripremljena i održana Konferencija na temu: „Nacionalna lista indikatora životne sredine“ i „Izvještaj o stanju životne sredine u Crnoj Gori na bazi Indikatora“,
- Izrađena i usvojena Informacija o stanju životne sredine u Crnoj Gori za 2013. godinu, sa predlogom mjera,
- Koordinacija i praćenje realizacije programa monitoringa životne sredine Crne Gore u 2014. godini,
- Učešće u procesu pristupanja EU - Radna grupa 27 (Životna sredina i klimatske promjene),
- Izvještavanje prema Evropskoj agenciji za zaštitu životne sredine (EEA) za indikatore biodiverziteta: SEBI 07 – Nacionalna zaštićena područja,
- Učešće u obukama/radionicama u cilju stručnog usavršavanja,
- Učešće na stručnim sastancima, konferencijama i okruglim stolovima,
- Realizacija naučno-istraživačkog rada na polju zaštite prirode,
- Izdavanje stručnih mišljenja u procesu izdavanja dozvola koje se odnose na oblast zaštite prirode,
- Učešće u radnim grupama koje se bave razvojem strategija, zakona, podzakonskih akata i ostalim konsultativnim procesima,

- Izrađen Program monitoringa životne sredine Crne Gore za 2015. godinu.

3. UČEŠĆE I REALIZACIJA PROJEKATA

- „Jačanje Institucionalnih kapaciteta u integraciji međunarodnih obaveza u procesu donošenja razvojnih i/ili investicionih odluka“ (UNDP),
- Studija izvodljivosti i dogovoreni plan za uspostavljanje morskog zaštićenog područja Platomuni,
- Revalidacija ekoloških vrijednosti i sistema upravljanja postojećih zaštićenih područja,
- Partnerstvo sa Statističkim zavodom Crne Gore, u okviru regionalnog programa IPA 2011 Multi-Beneficiary Statistical Cooperation Programme i nacionalne IPA 2010, na polju racionalizacije podataka u oblasti statistike otpada,
- Studija zaštite za RP Dragišnica i Komarnica,
- Studija zaštite za Savinsku Dubravu,
- Revizija zaštićenog područja prirode „Veliki Gradski park“ u Tivtu – Studija zaštite,
- Jačanje sistema zaštite prirode u zemljama Jugo-istočnog Balkana,
- Analiza opcija za upravljanje zaštićenim područjima u Crnoj Gori,
- Aktivnosti na izradi Drugog nacionalnog izvještaja o klimatskim promjenama u Crnoj Gori - Poglavlje Inventar gasova sa efektom staklene baste,
- Izgradnja kapaciteta za integracijske globalne ekološke obaveze u oblasti investicije/razvojne odluke -
 - Prvi dvogodišnji izvještaj Crne Gore (First Biennial Update Report- IBUR) - Poglavlje Inventar gasova sa efektom staklene baste,
 - Uspostavljanje nacionalnog indikatora Sezonska koncentracija polena suspendovanog u vazduhu,
 - Uspostavljanje Nacionalnog herbaria,
 - Izrada Nacionalnog katastra za pećine i jame.

IZVJEŠTAJ O RADU

SEKTORA ZA IZDAVANJE DOZVOLA

UPRAVNI POSTUPAK

U 2014. godini, Agencija za zaštitu životne sredine - Sektor za dozvole je sproveo 1 117 upravnih postupaka.

Na osnovu **Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu** („Službeni list RCG”, broj 80/05), Uredbe o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG”, br. 20/07, 47/13, 53/14) i Pravilnika donijetih u skladu sa ovim Zakonom, u Agenciji je završeno (u 2014.god) ukupno 98 postupka procjene uticaja, od čega je za:

- 44 projekta izdata ekološka saglasnosti na Elaborat procjene uticaja,
- 50 projekta donijeto rješenje da nije potrebna procjena uticaja,
- 1 projekat nije izdata ekološka saglasnost na Elaborat procjene uticaja, a

- 2 zahtjeva su odbačena kao neuredna,
- 1 odustali od zahtjeva.

U toku je ukupno još 15 predmeta koji su prenešeni u 2015.god. od kojih su neki započeti tokom prethodnih godina.

Shodno odredbama **Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini** („Službeni list Crne Gore“, broj **27/14**) Agencija za zaštitu životne sredine donijela je

- 1 Rješenje o utvrđivanju mjera za otklanjanje neposredne opasnosti i sprječavanje eventualne štete od mogućnosti izlivanja crvenog mulja iz Bazena KAP-a.

Na zahtjev Ministarstva održivog razvoja i turizma, shodno Zakonu o uređenju prostora izgradnji objekata („Sl. list Crne Gore“, br. 51/08, 40/10, 34/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13) Agencija za zaštitu životne sredine izdala je:

- 196 mišljenja o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu za izdavanja urbanističko-tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije i za izdavanja građevinske dozvole.

U skladu sa **Zakonom o strateškoj procjeni uticaja** („Službeni list RCG“, broj 80/05) na osnovu podnijetih zahtjeva, Agencija za zaštitu životne sredine izdala je:

- 5 saglasnosti na izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu,
- 4 mišljenja na izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu - državni nivo,
- 11 mišljenja na izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu - lokalni nivo,
- 35 mišljenja na odluke o pristupanju/nepristupanju izradi izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu,
- 2 mišljenja na prostorno-urbanističke planove lokalnih samouprava,
- obrađeno 20 zahtjeva za izdavanje podataka za potrebe izrade izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu,
- 1 mišljenje na izvještaj o strateškoj procjeni uticaja trilateralnog Programa Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora 2014-2020. god.,
- 1 mišljenje na Nacrt Scoping Reporta za Program prekogranične saradnje Italija-Albanija-Crna Gora od 2014-2020 god.

U toku je procedura za još 3 predmeta koji su započeti tokom 2014. godine.

Shodno **Zakonu o integrisanom sprječavanju i kontroli zagađivanja životne sredine** („Sl. list RCG“, br. 80/05, „Sl. list Crne Gore“, br. 54/09, 40/11), a na osnovu podnijetih Zahtjeva, Agencija za zaštitu životne sredine je:

- odbila 1 Zahtjev i
- vratila na dopunu 2 zahtjeva.

U toku 2014. godine Agencija za zaštitu životne sredine je na osnovu **Zakona o upravljanju otpadom** („Sl. list Crne Gore“ 64/11) i Odluke o kontrolnoj listi za izvoz i uvoz robe („Sl. list CG“, br. 25/13) izdala:

- 5 dozvola za izvoz opasnog otpada,
- 1 dozvola opasnog otpada po notifikaciji,
- 411 dozvole za tranzit i uvoz neopasnog otpada.

Takođe, shodno odredbama Zakona o upravljanju otpadom i Uredbe o bližim kriterijumima, visini i načinu plaćanja posebne naknade za upravljanje otpadom („Sl. list CG“, br. 39/12):

- 6 preduzeća izvršilo je prijavu djelatnosti – ambalaža, električna i elekroska oprema, baterije, akumulatori, automobilske gume, motorna ulja i motorna vozila.

Na osnovu Zakona o upravljanju otpadom, Uredbom o načinu i uslovima skladištenja otpada („Sl. List CG“broj 33/13), Pravilnika o načinu vođenja i sadržaju zahtjeva za upis u registar izvoznika neopasnog otpada („Sl. list CG“broj 27/13), Pravilnika o bližim uslovima za upis u registar posrednika i trgovaca otpadom („Sl. list CG“broj 46/13), Pravilnika o uslovima koje treba da ispunjava privredno društvo, odnosno preduzetnik za sakupljanje, odnosno transport otpada („Sl. List CG“broj 16/13), Pravilnika o bližem sadržaju i načinu sačinjavanja plana upravljanja otpadom proizvođača otpada („Sl. list CG“broj 5/13), Pravilnika o postupanju sa opremom koji sadrži PCB („Sl. list CG“broj 48/12), Pravilnika o vođenju registra izdatih dozvola za preradu ili odstranjivanje otpada („Sl. list CG“broj 47/13) izvršen je upis:

- 4 preduzeća u registar sakupljača, odnosno prevoznika otpada,
- 5 preduzeća u registar trgovaca,
- 4 preduzeća u registar izvoznika neopasnog otpada,

i izdato:

- 6 dozvola za preradu ili odstanjivanje otpada.

Takođe, u skladu sa navedenom zakonskom regulativom izdate su i:

- 53 saglasnosti na planove upravljanja otpadom proizvođača otpada,
- 5 procedura za izvoz neopasnog otpada i
- 99 mišljenja o potrebi izdavanja dozvola za uvoz električnog i elektronskog otpada.

Trinaest (13) zahtjeva za upis u registar sakupljača je odbijeno zbog nemogućnosti dobijanja saglasnosti od strane lokalnih samouprava.

Na osnovu **Zakona o zaštiti vazduha** („Sl. list CG“, br. 25/10), Uredbe o supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama („Sl. list CG“, br. 5/11), Uredbe o graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija u tečnim gorivima naftnog porijekla („Sl. list CG“, br. 39/10, 43/10), Uredbe o graničnim vrijednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz stacionarnih izvora („Sl. list CG“, br. 10/11), Uredbe o djelatnostima koje utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha („Sl. list CG“, br. 61/2012) i Pravilnika o bližem načinu i potrebnoj dokumentaciji za izdavanje dozvole o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija u vazduh („Sl. list CG“, br. 25/2013, 61/2013) Agencija za zaštitu životne sredine izdala je:

- 22 dozvole za uvoz/izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci;
- 19 dozvola za obavljanje djelatnosti održavanja i/ili popravke i isključivanja iz upotrebe proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač i/ili alternativne supstance;
- 1 dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija u vazduhu;
- 2 dozvole za praćenje kvaliteta goriva.

Isto tako:

- odbijen 1 zahtev za uvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci;
- odbačen 1 zahtev za uvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci;
- odbačena 4 zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti održavanja i/ili popravke i isključivanja iz upotrebe proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač i/ili alternativne supstance;
- odbacila 1 i odbila 1 zahtjev za dobijanje dozvole o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija u vazduhu;
- 6 mišljenja o potrebi izdavanja dozvola u skladu sa Zakonom o zaštiti vazduha.

Na osnovu **Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini (Sl. list CG, br. 28/11)** izdata je 1 dozvola za mjerenje nivoa buke u životnoj sredini.

Na osnovu **Zakona o zaštiti prirode** („Sl. list CG“, br. 51/08, 21/09) i **Zakona o potvrđivanju Konvencije o međunarodnom prometu vrsta divlje faune i flore** („Sl. List SRJ“, br. 11/01), izdate su:

-
- 121 CITES dozvola za uvoz;
- 53 dozvola za sakupljanje izvoz nezaštićenih biljaka, gljiva i životinja;
- 17 dozvola za obavljanje radnji, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenom prirodnom dobru;
- 5 dozvola za speleološka istraživanja;
- 16 dozvola za obavljanje naučno obrazovnih istraživanja na zaštićenim prirodnim dobrima;
- 1 dozvola za držanje divljih životinja u zatočeništvu;
- 5 dozvola za sakupljanje i korišćenje zaštićenih vrsta biljaka, gljiva i životinja;
- 15 zahtjeva je odbačeno;
- 65 Mišljenja o potrebi izdavanja CITES dozvola i svih/ostalih dozvola shodno Zakonu o zaštiti prirode.

Takođe u skladu sa Zakona o zaštiti prirode izdato je 28 uslova zaštite prirode u planovima, osnovama, programima i projektima.

Shodno **Zakonu o hidrografskoj djelatnosti** („Sl. list CG“, br. 21/10, 40/11, 30/12) izdata je 1 dozvola za obavljanje hidrografske djelatnosti.

TEMATSKI DIO

U toku 2014. godine Agencija za zaštitu životne sredine je implementirala sledeće Projekte (kontinuirane aktivnosti):

- U okviru **Plana eliminacije HCFC supstanci realizovane su sledeće aktivnosti:**
 - Obuka carinskih službenika i nabavka identifikatora rashladnih fluida za potrebe carinskih službenika;
 - Obuka servisera rashladne tehnike.
- U okviru **Projekat “Uništavanje supstanci supstanci koje oštećuju ozonski omotač (ODS) – Izrada Regionalne strategije za upravljenje i odlaganje ODS otpada u zemljama ECA regiona (Hrvatska, Bosna i Hercegovina i Crna Gora)”:**
 - održan je sastanak u period 14-15 oktobar, 2014.god., Podgorica. Cilj sastanka je bio širenje iskustava hrvatskih eksperata o sistemu prikupljanja i agregacije supstanci koje oštećuju ozonski omotač, kao i da se pomogne Crnoj Gori u unaprijeđenju sistema prikupljanja u toku trajanja projekta i nakon njega.
 - U okviru istog projekta, Preduzeću „Hemosan” doo, Bar dodijeljena je oprema za sakupljanje otpadnog fluida. Osnovni cilj nabavke opreme je poboljšanje tehničke opremljenosti preduzeća koja se bave prikupljanjem i skladištenjem ovih supstanci, čime bi se doprinijelo boljem upravljanju otpadnim rashladnim fluidima, kao i unapređenju zaštite ozonskog omotača i ublažavanje klimatskih promjena.
- **Projekat institucionalnog jačanja za implementaciju Montrealskog protokola.**
- **THEMIS Mreža - THEMIS Network**

Themis mreža predstavlja regionalnu inicijativu institucija koje se bave implementacijom zakona u oblasti životne sredine (Crna Gora, Srbija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Albanija i Kosovo) uspostavljenu u novembru 2010. godine. Pod okriljem Themis mreže realizuje se projekat „Upravljanje

prirodnim resursima i borba protiv ekološkog kriminala“ u saradnji sa Regionalnim centrom za životnu sredinu - Budimpešta, uz podršku Austrijske razvojne korporacije.

U 2014. godini realizovane su sljedeće aktivnosti:

- Nacionalni trening „Održivo upravljanje šumama“ (15-17 januar, Budva) kojim je dat akcenat na proces planiranja u šumarskom sektoru, uključujući planove i programe upravljanja šumama kao i procese strateške procjene i procjene uticaja na životnu sredinu.
- Studijska posjeta sjedištu INTERPOL-a (28-29 januar, Lion, Francuska) tokom koje su predstavnici Agencije za zaštitu životne sredine upoznati sa aktivnostima INTERPOL-a u pogledu ekološkog kriminala.
- Izvršni odbor THEMIS Mreže na kojem je dat predlog aktivnosti za program rada za 2014. godinu, od strane predstavnika Agencije u skladu sa prioritetima Crne Gore u oblasti životne sredine.

IZVJEŠTAJ O RADU

SEKTORA ZA KOMUNIKACIJU I VOĐENJE INFORMACIONOG SISTEMA

Realizovane aktivnosti Sektora za komunikaciju i vođenje informacionog sistema tokom 2013.god. prevažadno su bile usmjerene na: obezbjeđivanje pouzdanih, dostupnih informacija iz oblasti životne sredine, razmijenu informacija u odnosima sa javnošću; realizaciju kampanja o zastupljenosti pitanja životne sredine u javnosti kao i podrške i poštovanja standarda i propisa; osmišljavanje i realizaciju edukativnih programa u svrhu podizanja svijesti o životnoj sredini; održavanje softvera i hardvera; izradu aplikacija; projektovanje i izgradnju baza podataka; analitičko-tehničku obradu podataka; pripremu izvještaja i informacija od značaja za vođenje informacionog sistema u oblasti zaštite životne sredine itd.

U tom smislu, podsjećamo na najznačajnije realizovane aktivnosti :

- 18.02.2014. – Učešće na 10. sastanku Mreže za društvenu odgovornost;
- 20.02.2014. – Organizacija Press konferencije: „**Uspostavljanje sistema izvještavanja u realnom vremenu o kvalitetu vazduha u Crnoj Gori**“;
- 18.03.2014. – Organizacija Press konferencije na temu: „**Nacionalna lista indikatora životne sredine i prvi Indikatorski Izvještaj o stanju životne sredine u Crnoj Gori**“ ;
- Kontinuirano prikupljanje i obezbjeđivanje podataka za potrebe: Godišnjih izvještaja o otpadu, Lokalnih katastara zagađivača životne sredine i Katastara lovišta za prethodnu godinu;
- 08.04.2014. – Učešće na okruglom stolu u vezi davanja mišljenja na Metodologiju za monitoring divljači, vođenje evidencije, ustanovljavanje bioloških pokazatelja usklađenosti divljači sa životnom sredinom i metodologija za ocjenjivanje štete od divljači i na divljači održanom u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja;
- 16.04.2014. – Učešće na sastanku sa HMZCG, vezanim za lokalne katastrofe zagađivača životne sredine;
- 22.04.2014. – Prisustvo na manifestaciji povodom **Dana planete zemlje**, u organizaciji Ministarstva održivog razvoja i turizma i Mreže za DO;
- 26. 05.2014. –Učešće na sastanku Radne grupe grupe za komunikaciju Mreže za društvenu odgovornost;

- 05.06.2014. - Učešće u organizaciji aktivnosti povodom 05.juna - Svjetskog dana zaštite životne sredine;
- 24.06.2014. – Prisustvo na: „Međuregionalnom trening kursu posvećenom upravljanju iskorišćenim zatvorenim radioaktivnim izvorima”. Trening je održan u hotelu „Aurel” u Podgorici, u organizaciji Agencije za zaštitu životne sredine, Ministarstva održivog razvoja i turizma i D.O.O „Centar za ekotoksikološka ispitivanja”;
- 24.06.2014. – Učešće na okuglom stolu: „LOVSTVO CRNE GORE UNUTAR LOVSTVA ZEMALJA EVROPSKE UNIJE” u organizaciji Lovačkog saveza Crne Gore i Federacije nacionalnih asocijacija lovaca zemalja EU (FACE);
- 26.06.2014. – Prisustvo sastanku povodom potpisivanja Podugovora između Agencije za zaštitu životne sredine i Fakulteta za pomorstvo iz Kotora koji se odnosi na realizaciju projekta: „Primjena i promocija koncepta održivog razvoja na AD Marina Bar”;
- 30.06.2014. - Učešće na Sesiji 4, Radne grupe IV na temu: „Usklađivanje zakonodavstva za zaštitu i lov divljači, posebno u odnosu na Direktivu o migratornim vrstama ptica”, u organizaciji Evropskog pokreta u Crnoj Gori i Istraživačkog centra Slovačke asocijacije za spoljnu politiku;
- 16.09.2014. – Učešće u organizaciji svečanosti povodom obilježavanja 16.septembra - Međunarodnog dana zaštite ozonskog omotača i ceremonije dodjele „Ozonskih nagrada”;
- 22.09.2014. - Učešće u radu: „Škole o naučnom novinarstvu i komunikacijama Jugoistočne Evrope”, u organizaciji Ministarstva nauke Crne Gore;
- 22.09.2014. - Organizacija Press konferencije povodom usvajanja na Vladi Crne Gore dokumenta: „Informacija o stanju životne sredine za 2013. godinu”;
- 02.10.2014. – Učešće na okruglom stolu: „Mediji i društvena odgovornost” u organizaciji Mreže za društvenu odgovornost;
- 11.11.2014. – Prisustvo na festivalu ekološkog filma Eko Fokus, u maloj sali KIC Budo Tomović u Podgorici, događaju u organizaciji NVO „Savjet za ekološku gradnju” iz Podgorice;
- 18.11.2014. – Učešće na seminaru na temu: „Razvoj Planova integriteta – izrada, usvajanje, sprovođenje”, u organizaciji Uprave za kadrove Crne Gore;
- 23.12.2014. – Učešće na ceremoniji uručivanja nagrade „**Zelena zvijezda 2014**”;
- Kontinuirana saradnja sa medijima;
- U sklopu projekta „Konzervacija i održivo korišćenje biodiverziteta Prespanskog, Ohridskog i Skadarskog jezera (CSBL)” – komponenta Monitoring flore i faune NP-a Skadarsko jezero, obrađeno je mapiranje terenskih istraživanja. Shape fajlovi QGIS projekata urađenog tom prilikom, sadrže i sve atributne podatke koji su prilikom terenskih istraživanja prikupljeni. Projekat je finansiran od strane GIZ-a (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH) i okončan je krajem marta 2014. godine, međutim planiran je nastavak istog pri čemu će biti obrađena staništa (habitati) na području NP Skadarskog jezera;
- U sklopu projekata „Revalidacija ekoloških vrijednosti i sistema upravljanja zaštićenih područja“ urađeno je mapiranje zaštićenih područja u Crnoj Gori (Nacionalni parkovi, Regionalni parkovi prirode, Spomenici prirode, Rezervati prirode...). Projekat je poslužio da se objedine, na jednom mjestu, granice zaštićenih područja i da se ukaže na nedostatke postojećih prostornih podataka i potrebu prikupljanja novih. Projekat je finansiranog od strane UNDP-a i okončan je u junu 2014.;
- 02.09-03.09.2014. - Učešće na radionici „Using Free open source software for habitat and species mapping for the conservation and planning purpose“, u sklopu GIZ projekta „Conservation and Sustainable Use of Biodiversity at Lakes Prespa, Ohrid and Shkodra/Skadar (CSBL) , Component 1: Monitoring of flora and fauna.“ Radionica je bila posvećena sledećim temama: uvod u GIS alate; metodologija prikupljanja podataka na terenu, kreiranje baze podataka; analiza rasterskih podataka; metodologija mapiranja staništa; koncept naprednog mapiranja – remote sensing (daljinska detekcija);
- U sklopu projekata izrade Studije zaštite „Velikog gradskog parka” u Tivtu utvrđene su granice Velikog gradskog parka i urađen shape fajl i mape za isti;
- 06.10.-10.10.2014. - Istanbul, učešće na radionici „Spatial Data Infrastructure (SDI) / MedicIP Platform & Coastal Morphodynamics”, na kojoj su prezentovane osnove dijeljenja prostornih podataka (smještanje, publikovanje, dokumentovanje, pretraživanje, vizuelizacija, preuzimanje).

Radionica je organizovana od strane UNEP-a; Teme obrađene na radionici: kreiranje PostGis baze, upload prostornih podataka u PostGis; osnove GeoServera (kreiranje lejera, grupe lejera, stilovi); osnove GeoNetworka (pretraživanje i kreiranje metapodataka); vizuelizacija prostornih podataka (GoogleEarth, QGIS, WMS); preuzimanje podataka (WCS,WFS, plugin-ovi...);

- Projekat „Studija izvodljivosti za Platomune” je, između ostalog, imao za cilj mapiranje indetifikovanih vrsta i habitata od međunarodnog i nacionalnog značaja i granica područja zaštite, na kopnu i moru sa zonama zaštite.

IZVJEŠTAJ O RADU

ODJELJENJA ZA ZAŠTITU OD JONIZUJUĆEG ZRAČENJA I RADIJACIONU SIGURNOST

1. Informacija o najvažnijim aktivnostima

U skladu sa preporukama Evropske Komisije i Međunarodne agencije za atomsku energiju, u okviru Agencije za zaštitu životne sredine postoji Odjeljenje za zaštitu od jonizujućeg zračenja i radijacionu sigurnost.

Ono vrši stručne i sa njima povezane upravne poslove iz oblasti zaštite od jonizujućeg zračenja koji se odnose na:

- sistematsko ispitivanje sadržaja radionuklida u životnoj sredini (monitoring);
- izradu analiza i izvještaja o stanju radioaktivnosti životne sredine;
- prikupljanje i objavljivanje informacija od interesa za životu sredinu i zdravlje ljudi;
- vođenje informacionog sistema o stanju radioaktivnosti u životnoj sredini;
- prikupljanje informacija o radijacionim udesima;
- izdavanje dozvola za proizvodnju, promet i korišćenje izvora jonizujućih zračenja i radioaktivnih materijala;
- izdavanje potvrda o evidentiranju izvora jonizujućih zračenja;
- izdavanje potvrda o ispunjenosti uslova za stručnu osposobljenost lica odgovornog za zaštitu od jonizujućeg zračenja;
- vođenje registra prijava izdatih dozvola, potvrda o evidentiranju i sertifikata;
- formiranje i održavanje baze podataka (centralni registar) o izvorima jonizujućeg zračenja i korisnicima tih izvora, radioaktivnim materijalima, profesionalno izloženim licima, o radioaktivnom otpadu i vrši kontrolu evidencija koje vode korisnici, kao i o drugim podacima od značaja za zaštitu od jonizujućeg zračenja i radijacionu sigurnost;
- učestvovanje u sprovođenju mjera zaštite od jonizujućeg zračenja;
- dostavljanje sredstvima javnog informisanja, nadležnim državnim organima i Međunarodnoj agenciji za atomsku energiju, informacije od značaja iz oblasti zaštite od jonizujućeg zračenja i radijacione sigurnosti;
- davanje mišljenja na zahtjev nadležnih državnih organa u vezi sa pristupanjem međunarodnim konvencijama i drugim sporazumima iz oblasti zaštite od jonizujućih zračenja i radijacione sigurnosti;
- saradivanje sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju i drugim međunarodnim tijelima i nadležnim organima drugih država u vezi sa sprovođenjem zakona, samostalno

ili u saradnji sa nadležnim državnim organima.

2. MONITORING RADIOAKTIVNOSTI U ŽIVOTNOJ SREDINI

Shodno članu 9 Zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti („Službeni list Crne Gore”, broj 56/09), Agencija za zaštitu životne sredine priprema godišnji Predlog programa sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini, koji na predlog Ministarstva održivog razvoja i turizma, usvaja Vlada Crne Gore. Program sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini, koji se sprovodi od 1999. godine, vrši se radi utvrđivanja prisustva radionuklida u životnoj sredini i procjene nivoa izlaganja stanovništva jonizujućem zračenju i to u normalnim uslovima, i u slučaju sumnje na radijacioni udes i u toku radijacionog udesa.

Program se vrši u skladu sa Zakonom o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti („Službeni list Crne Gore”, br. 56/09), Odlukom o sistematskom ispitivanju sadržaja radionuklida u životnoj sredini („Službeni list SRJ”, br. 45/97), Pravilnikom o granicama radioaktivne kontaminacije životne sredine i načinu sprovođenja dekontaminacije („Službeni list SRJ”, br. 9/99), Pravilnikom o granicama izlaganja jonizujućem zračenju („Službeni list SRJ”, br. 32/98), Pravilnikom o uslovima koje moraju ispunjavati pravna lica za vršenje sistematskog ispitivanja sadržaja radionuklida u životnoj sredini („Službeni list SRJ”, br. 32/98) i Pravilnik o interventnim i izvedenim interventnim nivoima i merama za zaštitu stanovništva, domaćih životinja i poljoprivrede (veterinarstvo, biljna proizvodnja i vodoprivreda) u vanrednom događaju („Službeni list SRJ”, br. 18/92 i „Službeni list SCG”, br. 1/2003 - Ustavna povelja).

Agencija za zaštitu životne sredine je u toku 2014. god. definisala Plan programa monitoringa za 2015. god. i pripremila Izvještaj o monitoringu radioaktivnosti u životnoj sredini Crne Gore za 2013. god.

Program sistematskog ispitivanja radionuklida u životnoj sredini realizovao je DOO „Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica“.

Koncentracija analiziranih radionuklida u svim segmentima životne sredine u 2013. godini, kao i u hrani i vodi za piće kretala se u okviru propisanih granica. Osim toga na teritoriji Crne Gore, a ni van njenih granica, nije bilo nuklearnih/radioloških akcidenata/incidenata koje su mogle ugroziti naše stanovništvo i stoga se zaključuje da stanovništvo Crne Gore nije bilo prekomjerno radiološki opterećeno u toku 2013. godine. Poznato je (na osnovu praksi drugih evropskih zemalja koje smo analizirali, a i na osnovu sopstvenog petogodišnjeg iskustva) da ukoliko se na godišnjem nivou ne uočavaju značajne promjene u koncentracijama aktivnosti radionuklida u analiziranim uzorcima, procjenu efektivnih doza ne treba raditi svake godine. Bolja percepcija radiološke opterećenosti se dobija nakon analize rezultata, u smislu proračuna efektivnih doza, nakon određenog vremenskog ciklusa (od četiri ili pet godina npr.) Monitoring radioaktivnosti životne sredine sprovodi se godišnje i u Crnoj Gori obuhvata: ispitivanje jačine apsorbovane doze gama zračenja u vazduhu, sadržaja radionuklida u vazduhu, čvrstim i tečnim padavinama, rijekama, jezerima i moru, zemljištu, građevinskom materijalu, vodi za piće, životnim namirnicama, stočnoj hrani, ispitivanje nivoa izlaganja jonizujućem zračenju (prevashodno gasu radonu) u boravišnim prostorijama i radnoj sredini.

Prosječna efektivna doza koja predstavlja mjeru radiološke opterećenosti stanovništva Crne Gore koja je posljedica uticaja izlaganja jonizujućem zračenju, iznosila je 2012. godine 3,94 mSv/god. Međutim, važno je naglasiti, da od 3,94 mSv/god ukupne efektivne doze 2,65 mSv/god je posljedica inhalacije gasa radona (²²²Rn) (ovdje se radi o gruboj-konzervativnoj procjeni). Stoga se jedan od najvažnijih predloga mjera i zaključaka godišnjeg Izvještaja o monitoringu radioaktivnosti u životnoj sredini odnosi upravo na problem povećane koncentracije gasa radona u boravišnim prostorijama i na naglašenost važnosti izrade kompletne radonske mape Crne Gore.

3. IZDATE DOZVOLE

U skladu sa Zakonom o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti („Sl. list“, br. CG 56/09), Zakon o prevozu opasnih materija („Sl. list CG“, br. 05/08) i važećim podzakonskim aktima, Agencija za zaštitu životne sredine u 2014.god. izdala je :

- 43 dozvola za obavljanje radijacione djelatnosti- korišćenje izvora jonizujućeg zračenja,
- 26 dozvola za promet (uvoz, izvoz, tranzit) izvora jonizujućeg zračenja i rezervnih djelova,
- 7 dozvola za transport radioaktivnog materijala.

Službenici ovog odjeljenja učestvovali su u 24 komisija za utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje radijacione djelatnosti.

Takodje u samom procesu izdavanja dozvola redovno se ažurira RAIS baza podataka kao i baza o profesionalno izloženim licima.

4. MEĐUNARODNA SARADNJA- PROJEKTI TEHNIČKE SARADNJE

4.1 Saradnja sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA)

Za ciklus pomoći **TC 2014-2015** od strane Borda guvernera IAEA odobren je nacionalni projekat „**Mapiranje radona u Crnoj Gori i unapređenje nacionalnog sistema zaštite od radona**“, (vrijednost projekta je **219.600 EUR**). Glavni ciljevi ovog projekta su završetak mapiranja radona u Crnoj Gori, objektivnija procjena srednje efektivne doze za stanovništvo zbog udisanja radona, edukacija stanovništva o uticaju radona na zdravlje, jačanje kadrovskih i institucionalnih kapaciteta za mjerenje i mitigaciju radona, i inoviranje nacionalne radonske legistative u cilju njenog usaglašavanja sa direktivama EU i standardima IAEA, kao i priprema nacionalne Strategije za zaštitu od radona sa Akcionim planom. Imajući u vidu značaj projekta za zaštitu zdravlja građana Crne Gore i državu uopšte, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Agencija za zaštitu životne sredine i Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, u svojstvu nosilaca projekta, dana 07.05.2014. godine, na prvoj konferenciji za novinare povodom početka realizacije projekta, potpisale su **Sporazum o saradnji na realizaciji nacionalnog projekta „Mapiranje radona u Crnoj Gori i unapređenje nacionalnog sistema zaštite od radona“**, zaveden pod brojem 03-392/5 dana 08.05.2014. godine.

Aktivnosti koje su u toku 2014. godine kroz ovaj projekat bile sprovedene su mnogobrojne. Nacionani projektni tim koji ih realizuje o njima redovno izvještava ne samo rukovodioce institucija koje su nosioci projekta već i Vladu Crne Gore.

Službenik našeg Odjeljenja je glavni menadžer ovog projekta koji kontinuirano sprovodi sve aktivnosti vezane za upravljanjem aktivnostima ovog projekta (kontinuirana komunikacija sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju iz Beča oko organizacije nabavke opreme, realizacije naučnih posjeta i ekspertske misije koje se tiču svih članova lokalnog ekspertskeg tima, zatim komunikacija sa svim korisnicima projekta, kao i organizacija odnosa sa javnošću kroz realizaciju tribina u svim sjevernim i ponekim južnim i centralnim opštinama Crne Gore i konferencija za štampu koje se povremeno organizuju u cilju bolje informisanosti našeg stanovništva).

Pored nacionalnih, crnogorske institucije učestvuju u brojnim regionalnim projektima Međunarodne agencije za atomsku energiju.

Najvažniji dio posla se tiče stvaranja Mreže mediteranskih zemalja u cilju sigurnog i bezbjednog transporta radioaktivnih materijala. Tokom 2014 službenici odjeljenja a zaštitu od jonizujućeg zračenja i radiacionu sigurnost prisustvovali su sastancima, misijama, trening kursovima i radionicama u okviru sledećih projekata:

- RER0037 Supporting Programme Review and Planning
- INT 9176 Strengthening Cradle-to-Grave Control of Radioactive Sources in the Mediterranean Region
- RER 0040 Supporting Sustainability of Programme Activities

- RER 1007 Enhancing Use and Safety of Research Reactors through Networking, Coalitions and Shared Best Practices
- RER 2011 Enhancing Energy Planning , Nuclear Power Infrastructures and Nuclear Safety Oversight for Countries Considering, Developing or Expanding Nuclear Power Programmes
- RER 6028 Establishing Quality Assurance and Quality Control in X ray Diagnostics
- RER 9109 Strengthening Education and Training Infrastructures and Building Competence in Radiation Safety
- RER 9110 Strengthening the Inspection Capabilities and Programmes of the Regulatory Authorities
- RER 9111 Establishing a Sustainable National Regulatory Infrastructure for Nuclear and Radiation Safety
- RER 9120 Supporting Decommissioning Implementation for Facilities Using Radioactive Material
- RER 9121 Supporting Environmental Remediation Programmes
- RER 9127 Establishing Enhanced Approaches to the Control of Public Exposure to Radon :
- RER 9128 Strengthening National Capabilities for Radiological Protection of Workers and Occupational Exposure Control
- RER 9129 Strengthening Nuclear Safety Assessment Capabilities through the Use of the Safety Assessment, Education and Training Programme
- RER 9130 Strengthening and Harmonizing National Capabilities for Response to Nuclear and Radiological Emergencies
- RER 9132 Strengthening Member State Technical Capabilities in Medical Radiation Protection

Organizovanje međunarodnih događaja

Kroz Interregionalni projekat INT9176 “Jačanje kontrole radioaktivnih izvora u Mediteranskom regionu” od **24. do 26. juna 2014.godine, Agencija za zaštitu životne sredine je organizovala Radionicu sa praktičnom demonstracijom kondicioniranja radioaktivnih izvora kategorije 3,4 i 5. Radionica kao i sama ekspertaska misija koja je pratila radionicu, ocijenjena je, od strane eksperata i učesnika, kao odlična.**

Učešće na radionici je uzelo 30 učesnika iz: Albanije, Bosne i Hercegovine, Egipta, Gane, Grčke, Jordana, Libije, Maroka, Srbije, Slovenije, Južne Afrike, Makedonije, Tunisa, Turske i Crne Gore.

4.2 Saradnja sa Ambasdom SAD

Krajem decembra 2013. godine dogovorena načelna buduća saradnja Odjeljenja za zaštitu od jonizujućeg zračenja i radiacionu sigurnosti i EXBS (Export Control and Related Border security) Program za kontrolu izvoza i bezbjednosti granica.

Takodje predstavnik ovog odjeljenja uzeo je učešće na seminaru Pod pokroviteljstvom EXBS programa O reagovanju na otkrivanje radioaktivnosti **20.i 21. oktobra 2014.godine** u Podgorici.

Na seminaru su učestvovali pripadnici carinskih službi, graničnih policija i nacionalnih institucija odgovornih za reagovanje na otkrivanje radioaktivnosti iz sledećih zemalja: Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska, Kosovo, Makedonija i Srbija.

Ambasada SAD u Podgorici, preko Programa za kontrolu izvoza i bezbjednost granice (EXBS), organizovala je obuku o otkrivanju radijacije i reagovanju na nju, koja je održana na Policijskoj akademiji u Danilovgradu od **14. do 17. aprila 2014. godine**. Tri EXBS instruktora, dva eksperta iz oblasti nuklearne fizike kao i jedan iz oblasti sprovođenja zakona održali su obuku za 18 učesnika crnogorske Granične policije i Carine. Prezentaciju "O upravljanju radioaktivnim izvorima i saradnja sa regulatornim tijelima susjednih država" održao je predstavnik našeg odjeljenja.

5. UČEŠĆE U RADNIM GRUPAMA I DAVANJE MIŠLJENJA

Službenici ovog odjeljenja su u toku 2014. godine učestvovali u izradi ili davali mišljenja pri izradi više akata koji se tiču kako jonizujućih tako i nejonizujućih zračenja.

6. ODBOR ZA SMANJENJE RIZIKA OD KATASTROFA

Vlada Crne Gore je na sjednici od 9.oktobra 2014.godine donijela Odluku o obrazovanju Odbora za smanjenje rizika od katastrofa. Odbor broji 17 članova koji pokrivaju razne oblasti.Zadatak ovog odbora je da:

- prati, proučava i utvrđuje dostignuća i daje preporuke radi doprinosa smanjenju rizika od katastrofa;
- priprema stručnu osnovu za dijalog svih subjekata radi dostizanja najkvalitetnijeg odgovora na prijetnje i rizike od katastrofa;
- podstiče i razvija saradnju sa naučnim institucijama i drugim subjektima uključenim u djelovanje na smanjenju rizika od katastrofa.

Jedan od članova je i službenik ovog Odjeljenja koji aktivno učestvuje u pravljenju Platforme za smanjenje rizika od katastrofa.

OSTALE AKTIVNOSTI

Službenici odjeljenja su pored nabrojanih imali druge aktivnosti kao što su:

- Učestvovanje u procesu pregovora za Poglavlje 15- Energetika;
- Učestvovanje u pripremi Izvještaj EK o napredku Crne Gore;
- Učestvovanje u pripremi Izvještaja o implementaciji Strategije zaštite od jonizujućeg zračenja i radiacione sigurnosti i upravljanja radioaktivnim otpadom;
- Ažuriranje WEB platforme RASIMS (Regulatory Safty Information sistem). Ova platforma omogućava sekretarijatu za Međunarodnu Atomsku Energiju da prikuplja sve relevantne informacije o državama članicama koje se tiču nacionalne regulatorne infrastruklre koja reguliše rad sigurnosti i sigurnog upravljanja radioaktivnim otpadom;
- Učestvovanje u Pripremanju Nacionalnog izvještaja i izjave o nuklearnim materijalima;
- Učestvovanje na dogovornim sastancima O uspostavljanju državnog sistema obuke lica koja rade sa izvorima jonizujućih zračenja.

IZVJEŠTAJ O RADU

SLUŽBE ZA OPŠTE, PRAVNE I FINANSIJSKE POSLOVE

Finansijski poslovi. Agencija za zaštitu životne sredine, kao potrošačka jedinica Budžeta Crne Gore, preko Službe za opšte, pravne i finansijske poslove obezbjeđuje redovno servisiranje, odnosno izmirenje obaveza tekućeg budžeta - tekućih izdataka prema povjericima, tj. dobavljačima, ugovorenim obavezama. Vršeno je vođenje budžetskog računovodstva i izvještavanja posebne potrošačke jedinice Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore (41504 – 3011).

Na osnovu Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Sl.list CG”, br. 73/08, 20/11 i 30/12), sprovedene su potrebne mjere i radnje iz nadležnosti Službe za opšte, pravne i finansijske poslove.

Budžet. Zakonom o budžetu Crne Gore za 2015 godinu („Sl. list Crne Gore”, br.59/2014 od 30.12.2014.godine), utvrđen je iznos od 1.226.830.94 € rashoda budžeta Agencije za zaštitu životne sredine za 2015.godinu.

Budžet za 2014.godinu i 2015.godinu. Uporedni pregled Budžeta za 2014. i za 2015.godinu:

Opis	2014.	2015.
IZDACI - ukupno	1.241.488,83	1.226.830.94
Tekući izdaci	1.232.141,67	1.217.483.78
Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	779.563,45	749.770.44
Ostala lična primanja	10.920,00	108.420.00
Rashodi za materijal	57.064,14	44.198.54
Rashodi za usluge	327.674,08	270.997.60
Rashodi za tekuće održavanje	1.800,00	1.800.00
Renta	4.770,00	747.20
Ostali izdaci	50.350,00	41.550.00
Kapitalni izdaci	9.346,16	9.346.16
Otplata dugova	1.00	1.00

Ostali ekonomsko-finansijski poslovi.

Revizija

U skladu sa Godišnjim planom rada unutrašnje revizije a shodno Sporazumu o povjeravanju poslova unutrašnje revizije broj 13-184/15 od 07.03.2014.godine, Odjeljenje za unutrašnju revizije pri Ministarstvu održivog razvoja i turizma sprovedelo je internu reviziju u Agenciji za zaštitu životne sredine u Sektoru za izdavanje dozvola i upravljanje otpadom. Nakon sprovedene aktivnosti isto je dalo određene preporuke definisane aktom broj 13-50/15, od 24.06.2014, a odnose se na vrstu i visinu ostvarenih troškova u odnosu na planirane, kao i na postignute rezultate i eventualne rizike. Shodno članu 6 stav 1 tačka 2 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Sl.list CG”, br. 73/08, 20/11 i 30/12), upravljanje rizicima se definiše kao postupak indentifikovanja procjene, praćenja i kontrola mogućih okolnosti koje mogu nepovoljno uticati na ostvarenje utvrđenih ciljeva subjekta i preduzimanje potrebnih mjera radi smanjenja rizika do nivoa razumjene uvjerenosti da će ciljevi biti ostvareni. Upravljanje rizicima, shodno članu 8 stav 2 navedenog Zakona vrši se na osnovu Strategije upravljanja

rizicima koju godišnje utvrđuje rukovodilac subjekta. Zato je Agencija donijela Strategiju za upravljanje rizicima dana 01.09.2014. godine, pod brojem 05 D-1748-2, kao okvir unutar kojeg će svaka organizaciona jedinica razvijati upravljanje rizicima u skladu sa svojim nadležnostima i odgovornostima.

Blagajničko poslovanje

U knjigovodstvenoj evidenciji Agencije obezbijedeno je evidentiranje blagajničkih transakcija (podizanje gotovine i isplate iz blagajne) koje su dokumentovane blagajničkim dnevnikom kao i nalogima za naplatu i isplatu.

Blagajnički poslovi u Agenciji obuhvataju: -prijem, izdavanje i čuvanje gotovine; -plaćanje gotovinom; -čuvanje blagajničke dokumentacije.

Troškovi blagajne odnosili su se na troškove dnevnica za službena putovanja, troškove putarine, trajekta, parkinga i slično. Svi putni nalozi pravilno su evidentirani, popunjavani a u prilogu istih priključena je prateća knjigovodstvena dokumentacija, sa potpisanim izvještajem o izvršenom službenom putovanju zaposlenog. Kod obračuna visine dnevnica korišćena je Uredba o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima. Blagajnička evidencija je dnevno ažurirana.

Pored Glavne blagajne vođene su pojedinačne blagajne i koncipirani finansijski izvještaji o dinamici i načinu utroška sredstava za svaki od potpisanih projektnih aktivnosti na istovjetan način na koji je vođena Glavna blagajna i donacije.

Evidencije o stanju i kretanju neizmirenih dospjelih obaveza

Služba je redovno sačinjavala preglede, izvještaje i druga akta o neizmirenim obavezama ili problemima likvidnosti i iste dostavljala direktoru Agencije, pomoćnicima direktora i drugim ovlašćenim licima. Sa ovom praksom će se nastaviti i u toku 2014.godine, kako bi se menadžmentu Agencije omogućili uslovi za blagovremeno preduzimanje aktivnosti i mjera poslovne politike.

Evidencija obveznika „eko-naknada“. Agencija, u skladu sa Uredbom o kriterijumima, visini i načinu plaćanja posebne naknade za upravljanje otpadom („Sl.list CG“,br.11/09,46/09,39/12), vodi evidenciju-registraciju obveznika plaćanja „Eko naknade“- Prijavu djelatnosti- Obrazac „Prijava-UO“ i istu dostavlja na dalji postupak i nadležnost Poreskoj upravi CG.

Obračun i plaćanje naknada. U skladu sa Zakonom o životnoj sredini i Uredbi o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađenja životne sredine, Agencija za zaštitu životne sredine je u 2014.godini donijela 29 Rješenja kojima se utvrđuje obveznicima visina naknade zbog zagađenja životne sredine, u ukupnom iznosu od 210.206,58 €.

U skladu sa članom 2 Uredbe donijeto je 17 Rješenja,obveznicima koja koristi ložišna postrojenja snage veće od 1 MW, i utvrđena ukupna godišnja naknada u iznosu od 151.692,46 €.

U skladu sa članom 4 Uredbe donijeta su 2 Rješenja, obveznicima koji uvoze supstance koje uništavaju ozonski omotač, i utvrđena ukupna godišnja naknada u iznosu od 7.245,08 €.

U skladu sa članom 5 Uredbe donijeto je 10 Rješenja, obveznicima koji stvaraju ili deponuju opasan otpad, i utvrđena ukupna godišnja naknada u iznosu od 51.269,04 €.

Shodno odredbama Uredbe propisano je da kontrolu plaćanja naknada vrši Poreska uprava Crne Gore.

Ostali finansijski izvještaji. Izvještaj Pregleda neizmirenih obaveza iz 2014.godine, dostavljen je Ministarstvu finansija do 31.01.2015. godine, iznos neizmirenih obaveza iz 2014.godine iznosi 4.678,20€. Neizmirene obaveze iz perioda 2009-2013.godine po osnovu ugovora o djelu iznose 145.393,00 €. Mjesečno su pripremani podaci za obračun plata, za sve službenike Agencije, na osnovu evidencije prisustva na radu službenika, kao i obračun bolovanja.

Javne nabavke. Poslovi javnih nabavki u 2014.godini realizovani su u skladu sa propisima koji regulišu ovu materiju. Otvorenih postupaka je bilo 6 ,dok je šoping metodom pokrenuto 7 postupaka.

U nijednom postupku nije izjavljena žalba, Državnoj komisi za kontrolu postupka javnih nabavki.

Kadrovski poslovi. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji predviđeno je 88 radnih mjesta. U Agenciji za zaštitu životne sredine u 2014. godine bilo je 85 zaposlena službenika. U toku 2014. godine 8 službenika je zaposljeno na neodređeno vrijeme. *Strukturu zaposlenih u Agenciji čine:* Na neodređeno vrijeme 83 i na određeno vrijeme 2 službenika. Sprovedeno je ocjenjivanje rada državnih službenika i namještenika, kao i visokog rukovodnog kadra, u skladu sa zakonom. Ocjene su unešene u Kadrovsko informacioni sistem (KIS).

Opšti poslovi. U periodu januar-decembar 2014.godine u Agenciji za zaštitu životne sredine evidentirano je 1.907 predmeta u Upisniku prvostepenog upravnog postupka, dok je u djelovodniku evidentirano 3.062 akta.

Vozni park - stanje motornih vozila. Vozni park je održavan na adekvatan način. Za svako službeno vozilo vodi se knjiga putnih naloga, i mjesečni izvještaj početnog i završnog stanja kilometraže kao i potrošnje goriva. Sva vozila posjeduju prateću opremu. Agencija za zaštitu životne sredine koristi na dan sačinjavanja Izvještaja ukupno 8 (osam) vozila.

IZVJEŠTAJ O RADU

ODJELJENJA ZA PRIMJENU I PRAĆENJE ARHUSKE KONVENCIJE - ARHUS CENTRA PODGORICA

1. *Pristup informacijama o životnoj sredini*

Arhus centar Podgorica je u 2014. godini primio 50 zahtjeva za slobodan pristup informacijama o životnoj sredini. Na sve zahtjeve odgovoreno je u zakonom propisanom roku. Od ukupnog broja primljenih zahtjeva u 2014. godini građani su podnijeli 2 zahtjeva ili 4%.

Putem mail adrese epamontenegro@gmail.com i arhuspodgorica@epa.org.me aktivno se odgovara na zahtjeve za informacijama o životnoj sredini a putem web portala www.epa.org.me obavještava se javnost o svim pitanjima koja se odnose na ovu oblast.

Osim web portala značajno je istaći i elektronsku grupu „zastiti.me“, kao i društvene mreže putem kojih se javnost u najkraćem roku upoznaje sa informacijama i uključuje u rješavanje ekoloških problema.

Arhus centar Podgorica je uz pomoć NVO „OZON“ organizovao Javnu tribinu **19.09.2014. godine** u Podgorici pod nazivom „Javno zastupanje i informisanje javnosti o štetnosti aerozagadjenja po zdravlje ljudi“.

2. *Učešće javnosti u odlučivanju*

U organizaciji Arhus centara Podgorica, Berane i Nikšić i Ekološkog pokreta Ozon **23. januara 2014. godine** održana je Javna rasprava povodom Drugog nacionalnog izvještaja o sprovođenju Arhuske konvencije u Crnoj Gori.

U saradnji sa Fondacijom za razvoj sjevera NVO FORS-Montenegro predstavnica Arhus centra Berane učestvovala na dvodnevnoj obuci **3. i 4. aprila 2014. godine** u Kolašinu na temu „Praćenje javnih politika“ i „Učešće u donošenju odluka“.

U saradnji sa Misijom Oebs-a u Crnoj Gori, 20. novembra 2014. godine u Podgorici održan je sastanak o „Primjeni zakona o strateškoj i procjeni uticaja na životnu sredinu“, gdje su pomenuti i osnovni elementi i principi učešća javnosti u procesu odlučivanja po pitanju SEA/EIA.

3. *Konferencije, okruglistolovi i sastanci*

Agencija za zaštitu životne sredine i Arhus centar Podgorica i ove godine su kao institucionalni partneri **10.10.2014. godine** u Podgorici učestvovali na regionalnoj konferenciji Škole ekološkog aktivizma, pod nazivom „Uloga civilnog sektora (Medija, NVO-a, političkih partija) u donošenju i implementaciji javne politike u oblasti klimatskih promjena“, koju organizuje NVO „Ozon“ i Misija OEBS u Crnoj Gori. Arhus centar Podgorica učestvovao je i na okruglom stolu pod nazivom „Izazovi i iskustva u upravljanju životnom sredinom regiona“.

27.11.2014 godine Arhus centar Berane učestvovao na Konferenciji „Razvoj zelene ekonomije“ u organizaciji FORS Montenegro održanoj u Kolašinu.

24.12.2014. godine Arhus centri Berane, Podgorica i Ekološki pokret Ozon uz podršku Misije OEBS-a u Crnoj Gori u Beranama održali Okrugli sto na temu „Praktična primjena Arhuske konvencije u CG” sa ciljem uspostavljanja bliže saradnje između predstavnika javne vlasti i organizacija civilnog društva u rješavanju problema koja se tiču životne sredine.

4. Međunarodna saradnja

U Sarajevu je u organizaciji Švajcarske agencije za razvoj i saradnju (SDC), Kancelarije OEBS-a u Beču i Misije OEBS-a u Bosni i Hercegovini od **14.10.-18.10.2014. godine** održana Regionalna obuka za smanjenje rizika od nepogoda (DDR) i adaptaciju na klimatske promjene (CCA), uz CEDRIG komponentu. Predstavnici Arhus centra Podgorica prisustvovali su bilateralnom sastanku Odbora parlamenta Crne Gore i Albanije **05.12.2014. godine** u organizaciji Misije OEBS-a u Albaniji. Takođe, **25.11.2014. godine** u Beogradu Arhus centri Podgorica i Berane prisustvovali su okruglom stolu „Izazovi u podizanju spremnosti lokalnih zajednica za reagovanje na opasnost od poplava” u organizaciji Misije OEBS-a iz Srbije.

5. Zelena zvijezda

Arhus centri Podgorica i Nikšić, uz podršku Misije OEBS u Crnoj Gori organizovali su četvrti put po redu dodjelu godišnjih nagrada za oblast unaprijeđenja i zaštite životne sredine – „**Zelena zvijezda 2014**”.

6. Obilježavanje ekoloških datuma

Arhus centar Podgorica je uz pomoć UNEP i njihovog Sekretarijata za ozon **16.09.2014. godine** u Podgorici obilježio međunarodni dan „Zaštite ozonskog omotača”.

Arhus centri Crne Gore su **05.06.2014. godine** organizovali zajednički sastanak i tako obilježili „Svjetski dan zaštite životne sredine” u Nikšiću.

10.05.2014. godine Arhus centar Berane je u saradnji sa NVO Beranda iz Berana obilježio „Svjetski dan ptica i drveća”.

20.09.2014. godine Arhus centar Berane je u saradnji sa Opštinom Berane obilježio „Dan proglašenja Crne Gore ekološkom državom”, održavanjem interaktivnih prezentacija namjenjenih predstavnicima javnih institucija, predstavnika NVO, zainteresovane javnosti i na taj način ukazali na pravo na zdravu životnu sredinu kao i informisali građane kako i na koji način da to Ustavom zagarantovano pravo i ostvare.

IZVJEŠTAJ O RADU

ODJELJENJA ZA HEMIKALIJE

U toku 2014. godine Odjeljenje za hemikalije nije radilo u punom sastavu. U periodu cijele kalendarske 2014. god. radile su dvije službenice, jedna službenica je bila na porodiljskom bolovanju do oktobra 2014. god., dok je četvrti službenik je otpočeo sa radom septembra 2014. godine.

U toku 2014. godine Odjeljenje za upravljanje hemikalijama je:

1. Izdalo ukupno 393 dozvole, od kojih je:
 - a) 382 dozvole za uvoz,

- b) 10 tranzitnih dozvola,
- c) 1 dozvola za izvoz,
- d) takođe je odbijeno 12 zahtjeva.

2. Dostavljeno je 8 obavještenja o izvozu po Roterdamskoj konvenciji (PIC procedura).

3. Upućena su i 2 odgovora Ekološkoj inspekciji, na dostavljeni Dopis.

Službenici su u toku prethodne godine dali mišljenja na:

- Nacrta Zakona o biocidnim proizvodima,
- Pravilnik o načinu klasifikacije, pakovanja i označavanja hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obelježavanje UN,
- Pravilnik o metodama ispitivanja opasnih svojstava hemikalije,
- Nacionalnu strategiju upravljanja hemikalijama sa Akcionim planom za period 2015.-2018. godine.

Učestvovali u izradi :

- Nacionalni akcioni plan za CBRN,
- Nacionalni akcioni plan za rezoluciju 1540.

Službenici Odjeljenja za hemikalije su prisustvovali na radionicama iz oblasti: upravljanja hemikalijama, iz oblasti CBRN-a, PWC-a, Rezolucije 1540, kao i radionicama iz oblasti Zdravlje i životna sredina.

Izveštaj o rješavanju prvostepenih upravnih predmeta po zahtjevu za period od 1.1.2014. do 31.12.2014. godine.

Odsjek za upravljanje hemikalijama, Agencija za zaštitu životne sredine

Naziv organa koji rješava	Broj neriješ. predmeta iz prethodne godine	Ukupan broj predmeta	Br. predmeta riješenih u izvještajnom periodu			Broj neriješenih predmeta			Broj drugostepenih odnosa		Način rješavanja	Administrativno izvršenje		
			U propisan. roku	Po isteku propisa. roka	Ukupno riješeno predmeta	Propisani rok istekao	Propisani rok nije istekao	Ukupno neriješenih predmeta	Br. podnešenih žalbi u toku godine	Ukupak broj riješenih žalbi		Ukupan broj izvršenih rješenja	Doneseno zaključaka o dozvoli izvršenja	Izvršeno rješenja
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Ministarstvo														
Agencija za zaštitu životne sredine	-	405	405		405		-	-	-	-				
UKUPNO:														

IZVJEŠTAJ O STANJU KADROVA KOJI RADE NA UPRAVNOM POSTUPKU

Izveštaj o kadrovima koji rade na upravnim poslovima i njihovoj školskoj spremi

Klasifikacioni znak	Sistematizovano sa VSS				Popunjeno sa VSS				Sa višom stručnom spremom		Ukupno
	Pravni fakultet		Druga školska sprema		Pravni fakultet		Druga školska sprema		Sistematizovano	Popunjeno	
	VI nivo	VII nivo	VI nivo	VII nivo	VI nivo	VII nivo	VI nivo	VII nivo			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
UKUPNO:				4				4			4

